T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ADANA YÜREĞİR BELEDİYESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 3
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 10
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 13
7. DENETİM BULGULARI 14
8. EKLER 54

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu 5
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 5
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 6
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu 7
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 8
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 8
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler 9
Tablo 8: Katma Değer Vergisinin Ücret Ve Kira Tahsilatlarından Ayrıştırılması 26
Tablo 9: Kesinleşen Sayıştay İlamları İle Tazminine Hükmedilen Kamu Zararı Tutarları 29
Tablo 10: Ecrimisil Uygulanan Taşınmazlar Listesi 32
Tablo 11: Doğrudan Temin Usulüyle Parçalara Bölünerek Yapılan Alımlar 41
Tablo 12: Parasal Limitler Kapsamında Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarına Ait Ödenek ve Harcama Tutarları 43
Tablo 13: Belediyece Kiraya Verilen Hazine Taşınmazları 46

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Tahsis Edilen Taşınmazların Varlık Hesaplarında İzlenmemesi

2. Taşınmaz Kayıtlarının Gerçek Durumu Yansıtmaması ve Taşınmazların Mali Tablolarda Tam ve Güncel Değerleri İle Yer Almaması

3. Satışı Yapılan Taşınmazların Satış Bedelleri Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması

4. Büyükşehir Belediyesi Tarafından Aktarılması Gereken Payların Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

5. İller Bankası Ortaklık Payının Mali Tablolarda Eksik Gösterilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Belediye Lehine Karara Bağlanan Davalardan Tahsil Edilen Avukatlık Vekalet Ücretlerinin %5'lik Kısmının Bütçeye Gelir Kaydedilmemesi

2. Haklar Hesabında İzlenmesi Gereken Bilgisayar Yazılımlarının Demirbaşlar Hesabında İzlenmesi

3. Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının Eksik Kullanılması

4. İmar Kanunu Uyarınca Alınması Gereken Otopark Bedellerinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması

5. İşletme Hakkının Devri Niteliğindeki Ödemelere İlişkin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılmaması

6. Sayıştay İlamları ile Hükme Bağlanan Kamu Zararlarının Tahsil Edilmemesi

7. Hakedişlerden Kesilen Asgari Ücret Destek Tutarlarının İlgili Kuruma Gönderilmeyip Emanetler Hesabında Bekletilmesi

8. Kira Süresi Sona Eren Bazı Taşınmazların Ecrimisil Alınarak Kullandırılmaya Devam Ettirilmesi

9. Taşınır Mal Yönetim Süreçlerinin Etkili İşletilmemesi

www.balioglu.net

10. Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İmtiyaz Hakkının İhale Edilmeksizin ve Bedelsiz Olarak Kullandırılması

11. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Ücretlerinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

12. Belediye Meclis Üyesi ve Personeline Bazı Hizmetlerin İndirimli Olarak Sunulması

13. Yevmiye Defterinde Boş Yevmiyeler Bırakılması ve Geçmişe Yönelik Kayıt Yapılması

14. Muhtelif İhtiyaçların Parçalara Bölünerek Doğrudan Teminle Karşılanması

15. Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında Yasal Sınırın Uygun Görüş Alınmadan Aşılması

16. Yasal Süre Sınırlamasına ve İhale Usulüne Uyulmadan Kiraya Verilen Taşınmazlara İlişkin Kira Sözleşmelerinden Bir Bölümünün Feshedilmemesi

17. Belediyenin Mülkiyet ve Tasarrufu Altında Bulunan Bazı İşyerleri İçin Kiralama Yöntemine Gidilmesi Yerine İşgal Harcı Alınması

18. Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği Hükümleri Gereği İdareye Aktarılması Gereken Payın Tahsil Edilmemesi

19. Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi Tarafından Aktarılması Gereken Çevre Temizlik Vergisi Paylarının Zamanında Aktarılmaması Sonucu Oluşan Gecikme Zamlarının Takip ve Tahsil İşlemlerinin Yapılmaması

20. Kamu İdarelerinden Alınan Proje Yardımlarının Bütçe Hesaplarıyla İlişkilendirilmemesi

21. Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı İle İlişkili Nazım Hesapların Kullanılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Yüreğir Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

www.balioglu.net

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve

gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Yüreğir Belediyesinin karar organı olan Yüreğir Belediye Meclisi, Belediye Başkanı ve 37 meclis üyesinden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Yüreğir Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 4 adet birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü ve İçdenetim Birimi'dir. Başkana bağlı 2 adet memur kökenli başkan yardımcısı, 2 adet meclis kökenli başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 35 adet

www.balioglu.net

hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	896	207
Sözleşmeli Personel	0	58
Kadrolu İşçi	450	65
Geçici İşçi	24	24
Toplam	**1.370**	**354**
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	**0**	**1133**

Belediyenin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu toplam 1 adet şirket bulunmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Yüreğir Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Yüreğir Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yıldan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	19.840.800,00	25.225.229,67	45.066.029,67	39.605.346,32	5.460.683,35	0,00

02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	3.591.000,00	3.358.413,53	6.949.413,53	5.935.176,64	1.014.236,89	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	203.199.925,00	-4.253.579,55	198.946.345,45	145.236.703,50	53.709.641,95	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	200.000,00	3.148.663,40	3.348.663,40	3.348.663,40	0,00	0,00
05	Cari Transferler	0,00	20.532.975,00	-1.250.885,53	19.282.089,47	12.250.728,62	7.031.360,85	0,00
06	Sermaye Giderleri	0,00	66.000.000,00	-8.092.019,41	57.907.980,59	37.139.246,69	20.768.733,90	0,00
07	Sermaye Transferleri	0,00	10.000,00	110.000,00	120.000,00	110.000,00	10.000,00	0,00
08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	23.190.000,00	-18.245.822,11	4.944.177,89	0,00	4.944.177,89	0,00
Toplam		**0,00**	**336.564.700,00**	**0,00**	**336.564.700,00**	**243.625.865,17**	**92.938.834,83**	**0,00**

Yüreğir Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 336.564.700,00 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde 243.625.865,17 TL Bütçe Gideri yapılmış, 92.938.834,83 TL ödenek iptal edilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	89.730.500,00	44.358.314,70	153.726,90	44.204.587,80	%49
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.500.000,00	4.303.051,02	238.125,00	4.064.926,02	%54
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	13.500.000,00	5.410.000,00	0,00	5.410.000,00	%40
05- Diğer Gelirler	180.349.000,00	140.447.916,15	44.969,00	140.402.947,15	%78
06- Sermaye Gelirleri	45.560.000,00	13.376.470,06	0,00	13.376.470,06	%29
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	%0
09- Red ve İadeler	-74.800,00	0,00	0,00	0,00	%0
Toplam	**336.564.700,00**	**207.895.751,93**	**436.820,90**	**207.458.931,03**	**%62**

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri %62 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri (%49), teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%54) ve sermaye gelirleri (%29) beklenenin çok altında gerçekleşmiştir. Diğer gelirlerde ise %78 oranında bir gerçekleşme meydana gelmiştir.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	19.840.800,00	39.605.346,32	%200
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.591.000,00	5.935.176,64	%165
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	203.199.925,00	145.236.703,50	%71
04- Faiz Gideri	200.000,00	3.348.663,40	%1674
05- Cari Transferler	20.532.975,00	12.250.728,62	%60
06- Sermaye Giderleri	66.000.000,00	37.139.246,69	%56
07- Sermaye Transferleri	10.000,00	110.000,00	%1100
08- Borç Verme	0,00	0,00	%0
09- Yedek Ödenekler	23.190.000,00	0,00	%0
Toplam	**336.564.700,00**	**243.625.865,17**	**%72**

Buna göre, 2020 yılında bütçe giderleri %72 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar aşılmamıştır. Personel sayısının artmasından dolayı personel harcamalarına ilişkin gider kalemleri beklenenin üstünde %200 seviyesinde gerçekleşirken, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri yine personel sayısının artmasından dolayı beklenenin üstünde %165 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faiz giderleri İller Bankasından kullanılan kredilerin faiz giderlerinin tahakkuk edilmesi dolayı beklenenin üstünde %1674 oranında, sermaye transferleri de Projeye Eş Finansman ödemesinden dolayı beklenenin üstünde %1100 gerçekleşmiş olup diğer giderler beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	36.036.258,75	35.252.616,36	44.204.587,80	%-2	%25
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.244.340,81	2.214.184,74	4.064.926,02	%-58	%84
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	3.198.298,65	6.854.980,51	5.410.000,00	%114	%-21
Diğer Gelirler	113.175.435,41	115.404.187,98	140.402.947,15	%2	%22
Sermaye Gelirleri	16.533.707,45	88.453.807,97	13.376.470,06	%435	%-85
Toplam	**174.188.041,07**	**248.179.777,56**	**207.458.931,03**	%**42**	%-**16**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	80,00	0,00	0	%-100	%0
Net Toplam	**174.188.121,07**	**248.179.777,56**	**207.458.931,03**	%**42**	%-**16**

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 40.720.846,53-TL'lik (%16) azalış göstermiştir. Bu çerçevede; alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 1.444.980,51-TL (%21) azalış ve sermaye gelirlerinde 75.077.337.91-TL (%85) tutarlarındaki azalış toplam azalış üzerinde belirleyici olmuştur. Pandemi süreci sebebiyle vergi gelirlerinin ve diğer gelirlerin ertelenmesinin de söz konusu azalışın diğer bir nedeni olduğu anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	23.288.617,73	32.265.241,72	39.605.346,32	%39	%23
SGK Devlet Prim Giderleri	3.694.704,64	4.750.815,06	5.935.176,64	%29	%25
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	78.785.659,44	107.219.128,66	145.236.703,50	%36	%35
Faiz Giderleri	2.286.042,14	3.358.929,95	3.348.663,40	%47	%0
Cari Transferler	6.570.534,90	8.059.489,62	12.250.728,62	%23	%52
Sermaye Giderleri	150.200.131,86	43.485.734,04	37.139.246,69	%-71	%-15
Sermaye Transferleri	105.000,00	0,00	110.000,00	%-100	%0
Toplam	**264.930.690,71**	**199.139.339,05**	**243.625.865,17**	%-**25**	%**22**

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 44.486.526,12-TL (%22) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında personel giderlerinin 39.605.346,32-TL (%23), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 5.953.176,64-

TL (%25) arttığı görülmektedir. Personel harcaması niteliğindeki bu giderlerin artışı Belediyenin artan personel sayısından kaynaklanmaktadır. Mal ve hizmet alım giderlerinde meydana gelen 38.017.574.84-TL'lik (%35) artışın sebebi hizmet alım suretiyle çalıştırılan personel sayısının artmasıdır. Sermaye transferlerinde 110.000,00-TL'lik artış olmakla birlikte sermaye giderlerinde 6.346.487,45-TL (%15), faiz giderlerinde ise 10.266,55-TL (%0,31) azalış olmuştur.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 217.901.277,72 TL, Faaliyet Geliri 265.516.680,01 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 47.615.402,29 TL olarak gerçekleşmiştir.

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu şirket aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Yeni Yüreğir İmar İnş.Özel Sağlık Hiz.Tic.A.Ş.	2.086.789,25	2.086.789,25	%100

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup, kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ile yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5 inci maddesinde, iç kontrol

standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Adana Yüreğir Belediyesinin iç kontrol sistemi hakkında bilgi edinilmesi amacıyla; ilgili mevzuat, kurum faaliyet raporu, yapılan görüşmeler ve düzenlilik denetim rehberinde yer alan iç kontrol sistemi değerlendirme formu esas alınarak yapılan ilk incelemeler sonucunda; İç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki İç Kontrol mevzuatı gereklerinin tam olarak yerine getirilmediği anlaşılmıştır. Kurumun iç kontrol sistemi ile ilgili olarak yapılan çalışmalar ve tespit edilen hususlar aşağıdaki gibidir:

www.balioglu.net

Kurum üst yönetimi iç kontrol sisteminin kurulması ve çalışması kapsamında İç Kontrol Eylem Planını hazırlamıştır. Kurum Personeli Etik Davranış İlkelerinden haberdar edilmiş, Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi çalışanlar tarafından imzalanmıştır. Belediyenin organizasyon şemasının olduğu ve buna bağlı olarak fonksiyonel görev dağılımı belirlendiği görülmüştür. Personelin görevlerini ve bu görevlere ilişkin yetki ve sorumluluklarını kapsayan görev dağılım çizelgesi müdürlükler bazında genel olarak oluşturulduğu ve personele bildirildiği görülmüştür. Organizasyon yapısı, temel yetki ve sorumluluk dağılımı, hesap verebilirlik ve uygun raporlama ilişkisini gösterecek şekilde olmadığı anlaşılmıştır. Kurumda yetkiler belirlenmiş ve yetki devrine ilişkin imza yönergesi çıkarılmıştır.

Harcama birimleri tarafından birim faaliyet raporları düzenlenmiştir. Tüm harcama yetkilileri tarafından güvence beyanı verilmiştir. Kurumun sağladığı hizmetlerden yararlananların şikâyet ve önerilerinin alınıp değerlendirileceği uygun bir sistem kurulmuştur. Yönetim bilgi sistemi, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkânını sunabilecek şekilde tasarlanmamıştır. Kurumun stratejik planı, performans programı incelendiğinde kurumsal risklerin belirlenmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmadığı, Risk Strateji Belgesi (RBS)'nin düzenlenmediği, Kamu İç Kontrol Rehberinin ekindeki "Risk Oylama Formu", "Risk Kayıt Formu" ve "Konsolide Risk

Raporları"nın doldurulmadığı anlaşılmıştır.

Kurum personelinin eğitim ve uzmanlık alanı ile ilgili işlerde görevlendirilmesine özen gösterilmektedir. Kurumun ihtiyacı olan eğitimler verilmekte, Muhasebe yetkilisinin sertifikası bulunmaktadır. İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda yer alan limitleri aşan taahhüt ve sözleşme tasarılarının, komisyon marifetiyle kontrolü yapılmaktadır. Ön mali kontrol sonucunda uygun görüş verilmediği halde harcama yetkilileri tarafından gerçekleştirilen mali işlem bulunmamaktadır. Ön mali kontrol görevini yürüten personelin mali işlem sürecinde görevlendirilmemesine özen gösterilmektedir. Personel, görevlerini yerine getirebilmek için gerekli ve yeterli bilgiye kolayca erişebilmektedir.

Kurumun stratejik planı ve faaliyet raporu çıkarılmış, kurumun misyon ve vizyonu belediye web sitesinde yayımlanmıştır. Belediyenin bünyesinde bulunan müdürlüklerin birçoğunun faaliyetlerine ait iş akış süreçleri yazılı olarak oluşturulduğu, bununla birlikte bazı müdürlüklerin faaliyetlerine ait iş akış süreçlerinin ise oluşturulmadığı görülmüştür. Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan iç kontrol standartları kapsamında, İç Kontrol standartları uyum eylem planının hazırlandığı görülmüştür. Hassas görevlere ilişkin yazılı bir prosedür bulunmamaktadır. İç kontrol sisteminin oluşturulması ve geliştirilmesi için gerçekleştirilen faaliyetler ile sistemin işleyişi, etkililiği ve etkinliği konusundaki değerlendirmelere ilişkin rapor hazırlanmadığı ve bu raporu İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna sunulmadığı için yetersizlikleri gidermek adına herhangi bir çalışma da bulunmamaktadır. Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen standartların dışında, kurum tarafından iç kontrollere yönelik olarak belirlenmiş ilave politika ve prosedürler bulunmamaktadır.

Kurumda, İç Denetim Birimi bulunmasına rağmen bu birimin idarede malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin sistem denetimi yapmadığı ve bu konularda önerilerde bulunmadığı görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Adana Yüreğir Belediyesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Tahsis Edilen Taşınmazların Varlık Hesaplarında İzlenmemesi

Belediyenin mülkiyetinde olan taşınmazlardan diğer kurum ve kuruluşlara tahsis edilen 7 adet taşınmazın ilgili varlık hesaplarında izlenmediği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde; belediyelerin kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği belirtilmiştir. Bu doğrultuda tahsis edilen taşınmazların mali tablolarda görünmesini teminen gerekli muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Nitekim Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 130 ve 132'nci maddeleri ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 188, 189, 190, 191 ve 192'nci maddelerinde tahsis edilen taşınmazların niteliklerine göre 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252 Binalar Hesabında izleneceği belirtilmiştir.

Bu amaçla Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında "03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar" yardımcı hesabı belirlenmiş ve söz konusu tahsisli taşınmazların kamu idaresince bu hesapta takip edileceği hükmüne yer verilmiştir.

27.04.2015 tarihli ve 4167 sayılı Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısında, herhangi bir taşınmazı tahsisli kullanan ve kullandıran kurumların muhasebe kayıtlarını nasıl gerçekleştireceğine dair açıklamalar yapılmış ve örneklere yer verilmiştir. Aynı yazıda "1.3.Tahsis işleminin muhasebeleştirilmesi" başlığı altında yapılan düzenlemeden de anlaşılacağı üzere taşınmaz tahsis eden ya da taşınmaz tahsisi sağlanan her iki taraftaki idarelerin muhasebe kayıtları açısından, 500 Net Değer Hesabı ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının tahsis işleminin sonuçlarından etkilendiği açıktır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde; taşınmazların yönetimi ve kontrolü için, idarelerce tahsis edilen taşınmazlarla ilgili farklı bir kayıt düzeninin bulunduğu ve bu şekilde kullanılan taşınmazlarla ilgili yapılacak kayıtların da buna uygun olarak tutulmasının gerektiği değerlendirilmektedir. Tam açıklama kavramı, muhasebenin genel kabul görmüş bir ilkesi olup İdare, bu kavram uyarınca varlıklarının gerçek durumunun mali tablolarda yer almasını sağlamalıdır.

Belediye tarafından 7 adet taşınmazın çeşitli kamu kurumlarına tahsis edildiği ancak söz konusu taşınmazların muhasebe kayıtlarında izlenmediği ve bu hatalı uygulamanın kaynağının Belediye mülkiyetindeki taşınmazlara ilgili duran varlık hesaplarının yardımcı defterlerinde birim değerlerini gösterecek şekilde yer verilmemesi olduğu tespit edilmiştir.

Mali tablolardaki taşınmaz hesaplarının, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının ve 500.11/12/13 Net Değer Hesabının doğru ve güvenilir bilgi sunması için ilgili tahsisli taşınmazların muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Taşınmaz Kayıtlarının Gerçek Durumu Yansıtmaması ve Taşınmazların Mali Tablolarda Tam ve Güncel Değerleri İle Yer Almaması

Belediyenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların tümüyle kayıt altına alınmadığı, cins değişikliğine konu olan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmadığı, kayıtlı taşınmazların değer tespitlerinin sağlıklı bir şekilde yapılmadığı, birimlerce düzenlenmesi gereken formların ve bu formlardaki bilgilerin konsolidasyonu yoluyla hazırlanması gereken taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmediği görülmüştür.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince taşınmaz edinilmesi, yönetilmesi, elden çıkarılması gibi hususların muhasebeleştirilmesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Taşınır ve taşınmaz işlemleri" başlıklı 44'üncü maddesi hükmüne istinaden çıkarılan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik ile düzenlenmiştir. Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslara ilişkin Yönetmelik ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yapılması gereken kayıt ve işlemlere ilişkin incelemelerde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

A) Tüm Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk" başlıklı 48'inci maddesinde kamu idarelerinin taşınırların yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumlu oldukları belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde maddi duran varlıkların maliyet bedeliyle kayıtlara alınacağı, bağış veya hibe olarak edinilenlerin varsa bilinen değeri ile yoksa değerlemesi yapıldıktan sonra tespit edilen değeriyle ilgili duran varlık ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınacağı; tahsisli kullanılan taşınmazların ve diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların yardımcı hesap kodlarında izlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te de söz konusu taşınmazların kayıt sistemi ile ilgili ilke ve esaslar ayrıntılı olarak ortaya konulmuş ve "Mevcut taşınmazların kaydına ilişkin işlemler" başlıklı Geçici 1'inci maddesinde, taşınmazlarla ilgili kayıtların 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Buna rağmen Belediyenin mülkiyetinde, kullanımında ya da tasarrufunda bulunan tüm arsa, arazi ve binaların envanter çalışmalarının tamamlanmadığı ve bunların tümüyle, gerçek ve güncel değerleri üzerinden mali tablolarda yer almasının sağlanmadığı tespit edilmiştir.

Yasal bir zorunluluk olması ve etkili bir mali yönetimin temel koşullarından olması nedeniyle tüm taşınmazların muhasebe kayıtlarında yer almasının sağlanması gerekmektedir.

B- Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

Belediye envanterinde bulunan taşınmazların değer tespitinin yapılmadığı ve muhasebe kayıtlarında güncel değerleriyle takip edilmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması olarak tanımlanmıştır.

Söz konusu maddenin devamında taşınmazların hangi değer üzerinden kayda alınacağı açıklanmış olup tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel

belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden; tapuda kayıtlı olmayan Taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazlar, Orta Malları, Genel Hizmet Alanları ve Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, belediye taşınmazlarına ilişkin değer tespitlerinin yapılmadığı ve taşınmazların muhasebe kayıtlarında güncel değerleriyle izlenmediği tespit edilmiştir.

Mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliği açısından taşınmazlara ilişkin değer tespitlerinin yapılarak ilgili duran varlık hesaplarında güncel değerleri ile izlenmesi gerekmektedir.

C) Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü ve "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddelerinde; cins tashihinin binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi olduğundan, taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerekliliğinden ve tashihe ilişkin yükümlülüklerden bahsedilmektedir. Bu hükümler çerçevesinde; tapu kayıtlarında Belediye mülkiyetinde görünen taşınmazların tapu kayıtlarına uygun bir şekilde Belediye mali tablolarında da yer alması gerektiği açıktır.

Sonuç olarak, tapuda kayıtlı taşınmazlar için cins tashihlerinin yapılmadığı hatta tapu kayıtlarında Belediye mülkiyetinde görünen bazı taşınmazlara mali tablolarda hiç yer verilmediği görülmüş olup, söz konusu durumun düzeltmesi yapılarak, İdarenin mali tablolarında taşınmazların doğru ve güvenilir bilgi vermesini sağlaması gerektiği değerlendirilmektedir.

D) Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesi uyarınca; belediye taşınmazlarının kaydının, söz konusu Yönetmelik eki Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formunda, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formunda, Orta Malları Formunda, Genel Hizmet Alanları Formunda, Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formunda yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere

www.balioglu.net

yazılarak tutulması ve bu formlar esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekmektedir.

Ancak İdareye ait taşınmazlar için söz konusu formların tutulmadığı ve ilgili birimce bu formlar konsolide edilerek taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulamadığı görülmüştür.

Taşınmazların güncel veriler üzerinden kayıtlara aktarılması ve etkin yönetilebilmesi için ilgili Yönetmelikte öngörülen form ve cetvellerini oluşturulması ve taşınmazların bu cetvellerdeki güncel bilgiler üzerinden muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Satışı Yapılan Taşınmazların Satış Bedelleri Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması

İdare tarafından taşınmaz satış ihalelerine istinaden gerçekleştirilen taşınmaz satışlarında muhasebe kayıtlarının, taşınmazların kayıtlı değeri üzerinden değil de ihalenin sonuçlandırıldığı teklif tutarı üzerinden yapıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Maddi Duran Varlıkları düzenleyen 187'nci; 250 Arazi Ve Arsalar Hesabına ilişkin 189'uncu; 251 Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabına ilişkin 191'inci ve 252 Binalar Hesabına ilişkin 193'üncü maddelerinde; satılan taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlardan çıkarılacağı ve kayıtlı bedel ile satış bedeli arasındaki olumlu/olumsuz farkların 600/630 hesaplarına, satış bedellerinin ise 100 Kasa veya 102 Bankalar Hesabına ve ilgili bütçe hesaplarına kaydedileceği belirtilmiştir.

2020 yılında Belediye tarafından 26 adet taşınmaz satışı yapıldığı, bunlardan 12 adedinin satış bedelinin tahsil edildiği ve ilgili satışların muhasebe kayıtlarında söz konusu duran varlıklardan çıkışların satış bedeli üzerinden yapıldığı görülmüştür.

Taşınmaz satışlarının satış bedeli üzerinden muhasebeleştirilmesi; 250, 251 ve 252 numaralı hesaplardan çıkış yapılması gereken değerden daha fazla bir değerin çıkmasına ve söz konusu maddi duran varlık hesaplarının alacak bakiyesi vermesine yol açabilmektedir. Ayrıca, satış işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 600 Gelirler ve 630 Giderler Hesaplarının kullanılmaması, Faaliyet Sonuçları Tablosuna intikal ettirilmesi gereken bilgilerin yansımaması sonucunu doğurmaktadır. Nitekim yapılan hatalı işlemler sonucunda 250 Arazi ve Arsalar Hesabının 24.03.2020 tarihinde 1.676.748,55 TL eksi bakiye verdiği görülmüştür.

Söz konusu hatalı uygulamanın kaynağının Belediye mülkiyetindeki taşınmazlara ilgili duran varlık hesaplarının yardımcı defterlerinde birim değerlerini gösterecek şekilde yer

verilmemesi olduğu tespit edilmiştir. Bu durum ilgili duran varlık hesaplarında yer alan toplam tutarın dayanaksız olduğunu göstermekle birlikte herhangi bir taşınmazın elden çıkarılması durumunda ilgili hesaptan düşülmesi gereken tutarın tespit edilmesini de imkansız hale getirmektedir.

Muhasebe kayıt sistemi uygun şekilde düzeltilerek taşınmaz satışlarının satış bedeli yerine kayıtlı değer üzerinden muhasebeleştirilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 4: Büyükşehir Belediyesi Tarafından Aktarılması Gereken Payların Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Büyükşehir Belediyesince aktarılması gereken; at yarışları ve müşterek bahislerden toplanan Eğlence Vergisi payının, Büyükşehir Belediyesi tarafından işletilen otoparklardan elde edilen gelir payının, müze giriş ücretleri payının ve Zemin Tahrip Bedeli gelirlerinin aktarılmadığı, söz konusu payların takip ve tahsili için gerekli işlemlerin yapılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir belediyesinin gelirleri" başlıklı 23 üncü maddesinin (c) bendinde; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda yer alan oran ve esaslara göre büyükşehir belediyesince tahsil olunacak at yarışları dahil müşterek bahislerden elde edilen Eğlence Vergisinin yüzde yirmisi müşterek bahislere konu olan yarışların yapıldığı yerin belediyesine, yüzde otuzunun ise nüfuslarına göre dağıtılmak üzere diğer ilçe belediyelerine aktarılması gerektiği,

Aynı Kanunu'nun 7 ve 23'üncü maddelerinde; karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde tespit edilen otopark yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin yüzde ellisinin nüfuslarına göre ilçe belediyelerine dağıtılacağı, kalan yüzde ellisinin ise büyükşehir belediyelerinin geliri olacağı,

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Müze giriş ücretleri ile madenlerden belediyelere pay" başlıklı mükerrer 97'nci maddesinde; büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde belediye sınırları içerisinde işletilen müzelerin giriş ücretinin yüzde beşinin büyükşehir belediyelerine aktarılmasının, aktarılan tutarın yüzde yetmiş beşinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfusları oranında ilgili ilçe belediyelerine dağıtılmasının gerektiği,

25.06.2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediye Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nde; büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyelerine ait cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirlerin büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanacağı ve sokakların kazısından elde edilen gelirlerin ilgili belediyeye aktarılacağı,

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Usul hükümleri" başlıklı 98'inci maddesinde alınacak vergi, harç ve katılma payları için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanacağı

ifade edilmektedir.

Ayrıca 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Gelirlerin toplanması sorumluluğu" başlıklı 38'inci maddesinde; kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları hükme bağlanmış; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin (f) bendinde ise belediye başkanı "belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek"le özellikle görevli ve yetkili kılınmıştır.

www.balioglu.net

Yasal olarak yapılması gereken takip ve tahsil işlemlerinin gerçekleştirilmemesi nedeniyle Belediyenin Adana Büyükşehir Belediyesinden, at yarışları ve müşterek bahislerden kaynaklı Eğlence Vergisi payı alacağı için 4.966.956,11 TL'si anapara, 1.714.385,38 TL'si gecikme zammı olmak üzere toplam 6.681.341,49 TL ile Zemin Tahrip Bedeli için 4.048.481,03 TL alacağı olduğu, ayrıca Büyükşehir Belediyesi tarafından Belediyeye aktarılması gereken, otoparklardan elde edilen gelir payı ile müze giriş ücretleri payının aktarılmadığı görülmüştür.

Belediye tarafından söz konusu pay ve gelirlere dair 2020 yılı içerisinde herhangi bir tahakkuk kaydı yapılmadığı gibi takip ve tahsilat işlemlerinin de başlatılmadığı tespit edilmiştir. Söz konusu payların belediyeye aktarılmaması, kurumun ciddi bir gelirden mahrum kalmasına sebebiyet vermektedir.

Belediyenin gelir kalemlerinden birini oluşturan bu paylardan mahrum kalmaması söz konusu gelirlerin takip ve tahsiline ilişkin işlemlerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: İller Bankası Ortaklık Payının Mali Tablolarda Eksik Gösterilmesi

İller Bankası Anonim Şirketi tarafından Belediye adına vergi gelirleri paylarından kesilen sermaye payı tutarları toplamı ile bu payların takip edildiği 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı tutarın birbiriyle uyumlu olmadığı tespit edilmiştir.

6107 sayılı İller Bankası A.Ş. Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında, il özel idareleri ve belediyelerin Bankanın ortağı olduğu belirtilmiştir. Aynı maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendinde ise 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'a göre her ay Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık yüzde iki oranında kesilecek miktarın, Bankanın sermayesine ekleneceği ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 178'inci maddesinde; kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarların ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararların, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kuruluşlara ikrazen verilen ve mahsup edilen tutarların izlenmesi için 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının kullanılacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla, her ay Banka tarafından vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık yüzde iki oranında kesilecek miktarın 240 hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

İller Bankası Anonim Şirketinin resmi kayıtlarına göre, 2007 yılından itibaren 2020 yılı sonuna kadar İller Bankası Anonim Şirketinin sermayesine katılım payı olarak Belediyenin genel bütçe vergi gelirlerinden alacağı paydan 23.786.820,96 TL kesinti yapılmıştır. Dolayısıyla Belediyenin 2020 yılı sonunda düzenlenen mali tablolarında 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında 23.786.820,96 TL tutarında sermaye payının görülmesi gerekmektedir. Ancak 2020 yılı sonunda düzenlenen mali tablolarda 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında ortaklık payı için 23.219.483,17 TL tutarında kayıt yapıldığı tespit edilmiştir. Bu nedenle İller Bankası Anonim Şirketi kayıtları ile Belediyenin muhasebe kayıtları arasında tutarsızlık bulunmaktadır.

İller Bankası Anonim Şirketine aktarılan sermaye paylarının tam ve doğru şekilde muhasebeleştirilmesi ve Belediyenin söz konusu varlıklarına ilişkin bilgi sunan 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabındaki eksik kayıt tutarı olan 567.337,79 TL'nin bu hesaptaki tutara ilave edilerek mali tabloların doğru bilgi sunması sağlanmalıdır.

www.balioglu.net

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Belediye Lehine Karara Bağlanan Davalardan Tahsil Edilen Avukatlık Vekalet Ücretlerinin %5'lik Kısmının Bütçeye Gelir Kaydedilmemesi

Belediye lehine karara bağlanan davalardan tahsil edilen avukatlık vekalet ücretlerinin dağıtımı sırasında bütçeye gelir olarak kaydedilmesi gereken %5'lik kısmının kaydedilmediği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Avukatlık ücretinin dağıtımı" başlıklı 82'nci maddesinde; belediye lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil olunan vekâlet ücretlerinin; avukatlara (49 uncu maddeye göre çalıştırılanlar dâhil) ve hukuk servisinde fiilen görev yapan memurlara dağıtımı hakkında 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun hükümlerinin kıyas yolu ile uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

www.balioglu.net

659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin "Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak hükümleri ile atıflar" başlıklı 18'inci maddesinde; 2/2/1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun'un yürürlükten kaldırıldığı ve diğer mevzuatta 1389 sayılı Kanuna yapılan atıfların bu Kanun Hükmünde Kararnameye yapılmış sayılacağı belirtilmiştir.

659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin vekâlet ücretinin dağıtımına ilişkin "Davalardaki temsilin niteliği ve vekâlet ücretine hükmedilmesi ve dağıtımı" başlıklı 14'üncü maddesinin 2 numaralı fıkrasında ve söz konusu Kararnameye dayanılarak 08.07.2012 tarih ve 28347 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Vekalet Ücretlerinin Dağıtımına Dair Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ödenecek vekalet ücretinin limiti ve dağıtım şekli" başlıklı 6'ncı maddesinde belirtildiği üzere; idare lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil olunan vekâlet ücretleri emanet hesabında toplanır. 333 Emanetler Hesabında toplanan vekalet ücreti yıllık olarak vekalet ücretinden yararlanacak kişilere mevzuatta belirtilen tutarı geçmemek üzere dağıtılır. Bu bağlamda; vekalet ücretinin %55'i dava veya icra dosyasını takip eden hukuk birim amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü veya avukata; %40'ı hukuk birimindeki davayı takip etmeyen hukuk birim amiri,

hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara eşit olarak ödenir. Geriye kalan %5'lik kısım da muhasebe birimince gelir kaydedilir.

2020 yılı içerisinde elde edilen vekâlet ücretlerinin ilgili emanet hesaplarına alınmasına ilişkin yevmiye kayıtlarında %5'lik payın gelir kaydedilmesine ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu %5'lik gelir kaydının yapılmayarak elde edilen vekâlet ücretlerinin tamamının 333 Emanetler Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir. Aynı uygulamanın 2019 yılı için de yapıldığı görülmüştür. Gelir kaydedilmesi gereken %5'lik vekalet ücreti payının 2019 yılına ait kısmı 8.073,47 TL, 2020 yılına ait kısmı 7.728,62 TL olup, gelir kaydedilmesi gereken toplam tutar 15.802,09 TL'dir.

Yerinde denetim esnasında bu hususun paylaşılması üzerine 19.11.2020 tarihli ve 10298 numaralı muhasebe işlem fişi ile 4.750,45 TL 600.03.01.02.03 Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri hesabına gelir kaydedilmiş, ancak geriye kalan 11.051,64 TL emanetler hesabında bekletilmeye devam edilmektedir.

Yasal düzenlemelerin gereğinin yerine getirilmesinin ve mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi sunmasının temini amacıyla gelir kayıtlarının tam ve zamanlı olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Haklar Hesabında İzlenmesi Gereken Bilgisayar Yazılımlarının Demirbaşlar Hesabında İzlenmesi

Bilgisayar yazılımlarının 260 Haklar Hesabı ile aktifleştirilmesi gerekirken 255 Demirbaşlar Hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar Hesabına ilişkin 210'uncu maddesinde; 260 Haklar Hesabının bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı, 211'inci maddesinde ise; bütçeye gider kaydıyla edinilen hakların söz konusu hesaba borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; bilgisayar yazılımları belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler kapsamındadır. Bundan dolayı bilgisayar yazılımlarının 260 Haklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Belediyece 2020 yılı içerisinde 76 adet bilgisayar ve söz konusu bilgisayarlar için Windows 10 Pro İşletim Sistemi alımı yapıldığı görülmüştür. Yukarıda yapılan açıklamalar

çerçevesinde hak niteliğindeki bir bilgisayar yazılımı olan Windows 10 Pro İşletim Sistemi bedellerinin 260 Haklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Ancak yapılan incelemede; söz konusu işletim sistemi müstakilen alındığında 260 Haklar Hesabına kaydedildiği halde yukarıda bahsedilen bilgisayarla birlikte yapılan alımlarda beher bedeli 1.062,44 TL olan yazılımların 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Bilgisayar yazılımı ve benzeri hakların Demirbaşlar Hesabı yerine Haklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının Eksik Kullanılması

Belediyenin Katma Değer Vergisi'ne tabi olan bazı hizmet gelirlerine ve işletme hakkının devri niteliğindeki kira gelirlerine ilişkin 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Belediye Meclis Kararı'na istinaden belirlenen hizmetler ve işletme hakkının kiralanması mahiyetindeki gayrimenkul kiralamaları Katma Değer Vergisi'ne tabi olup tahsilatında 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının kullanılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Verginin konusunu teşkil eden işlemler" başlıklı 1'inci maddesinin üçüncü fıkrasında; Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemlerinin ve belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin Katma Değer Vergisi'nin konusunu oluşturduğu, "Diğer İstisnalar" başlıklı 17/4-d maddesinde ise iktisadi işletmelere dahil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemlerinin söz konusu verginin istisnası olduğu belirtilmiştir.

Yukarıdaki hükümler çerçevesinde; piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen ticari nitelikteki ilan hizmetleri, veteriner hizmetleri, kreş ve bakım evi hizmetleri ve düğün salonu kiralanması gibi hizmetler genel hükümler çerçevesinde KDV'ye tabi bulunmaktadır.

Bununla birlikte Türkiye'de yapılması kaydıyla Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemlerinin de Katma Değer Vergisi'nin konusunu teşkil edeceği belirtilmiştir. Söz konusu maddede ifade edilen Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesindeki mal ve haklar arasında işletme hakkı da sayılmaktadır. Dolayısıyla işletme hakkının Katma Değer Vergisi'ne tabi olduğu açıktır. Diğer bir taraftan,

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17/4-d maddesinde ise iktisadi işletmelere dâhil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemlerinin Katma Değer Vergisi'nden müstesna olduğu belirtilmiştir. Buna göre, iktisadi işletmelerin her türlü kiralama işlemleri Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesine göre KDV'ye tabi olmakla birlikte iktisadi işletmelere dahil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemleri KDV'den müstesnadır. Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde sayılan gayrimenkuller dışındaki mal ve hakların kiralanması işlemleri ise iktisadi işletmeye dâhil olup olmadığına bakılmaksızın Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1/3-f maddesine göre KDV'ye tabi olacaktır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına ilişkin 293 ve 294'üncü maddelerinde belirtildiği üzere; KDV'nin konusu olan tahsilatlarda; 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına hesaplanan KDV tutarı, 600 Gelirler Hesabına KDV hariç tutar, bütçe hesaplarına ise KDV dahil tutar kaydedilmektedir. Ay sonlarında ise 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı ile 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının borç bakiyeleri toplamı 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının alacak bakiyesinden fazla olması durumunda 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının borç diğer hesapların ise alacak çalışacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Ancak, Belediye Meclis Kararı'na istinaden belirlenen hizmetlerin bir kısmının ve işletme hakkının kiralanması mahiyetindeki gayrimenkul kiralamalarının tahsilatında Katma Değer Vergisi'nin ayrıştırılmadığı ve ayrıştırılması gereken KDV tutarının 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı kullanılmaksızın 600 Gelirler Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Ay sonu kayıtlarında ise; yıl içinde 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının hiç kullanılmaması ve 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının borç bakiyesinin yıl boyunca 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının alacak bakiyesinden fazla olması nedeniyle 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı borç, 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı alacak çalıştırılmıştır. Ancak 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının yukarıda açıklanan nedenlerle eksik kullanılması 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının bakiyesini de etkilemektedir.

Sonuç olarak; aşağıdaki tabloda hesabı gösterilen 503.395,39 TL'nin 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Tablo 8: Katma Değer Vergisinin Ücret Ve Kira Tahsilatlarından Ayrıştırılması

	Toplam Gelir Kaydı (TL) (A)	KDV Uygulanan Kısım (TL) (B)	KDV Uygulanmayan Kısım (KDV Dahil Kaydedilmiş Kısım) (TL) (A-B) (C)	Yapılması Gereken KDV Ayrıştırılmış Gelir Kaydı (TL) (C/1,18) (D)	391 Hesaplanan KDV Hesabına Eklenmesi Gereken Tutar (TL) (C-D) (E)
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri (%18 KDV)	3.764.215,77	929.179,28	2.835.036,49	2.402.573,30	432.463,19
Lokanta/Restoran Kullanım Hakkı Yıllık Kira Geliri (%18 KDV)	65.000,00	0,00	65.000,00	55.084,75	9.915,25
Bazı Tesislerin Kullanım Hakkı Yıllık Kira Geliri (%18 KDV)	225.000,00	0,00	225.000,00	190.677,97	34.322,03
Tenis Kortu ve Diğer Tesislerin Kullanım Hakkı Yıllık Kira Geliri (%18 KDV)	175.00,00	0,00	175.00,00	148.305,08	26.694,92
391 Hesaplanan KDV Hesabına Eklenmesi Gereken Toplam Tutar (TL)					**503.395,39**

www.balioglu.net

BULGU 4: İmar Kanunu Uyarınca Alınması Gereken Otopark Bedellerinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması

Otopark Yönetmeliği gereği otopark ihtiyacını kendi parselinden karşılamayan yapılara ilişkin olarak yapı ruhsat harcıyla birlikte tahsil edilmesi gereken otopark bedellerinin tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 37'nci ve 44'üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan Otopark Yönetmeliği'nin "Yapı ruhsatı ve kullanma izinlerinin verilmesi" başlıklı 10'uncu maddesinde, yapılacak yapılara belirtilen esaslara göre otopark yerleri ayrılmadan yapı ruhsatı verilmeyeceği ve söz konusu otoparklar inşa edilip hazır hale getirilmeden yapı kullanma izni verilmeyeceği düzenlenmiştir. Yönetmelik'in "Otopark Bedelinin Tahakkuk ve Tahsili"

başlıklı 12'nci maddesi uyarınca otopark bedellerinin tahakkuk ve tahsil esasları bu Yönetmelik hükümleri dikkate alınarak ilgili idareler tarafından belirlenecek ve otopark bedelleri kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılacaktır.

Bu düzenlemelere göre otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılması, bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranının uygulanması ve hesaptaki meblağın otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılamaması gerekmektedir.

Uygulamada Otopark Yönetmeliği gereği otopark ihtiyacını kendi parselinden karşılamayan yapılara ilişkin olarak yapı ruhsat harcıyla birlikte tahsil edilmesi gereken bedeller için otopark hesabı açılmadığı; anılan yönetmelik hükmü gereği elde edilmesi gereken otopark gelirlerinin tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin de yapılmadığı tespit edilmiştir.

Otopark gelirlerinin takibinin, tahakkukunun ve tahsilatının yapılmaması, belirtilen mevzuat hükümlerinin hayata geçirilememesine ve otopark sorununun çözümü amacıyla kullanılabilecek gelirlerde önemli kayıplara neden olduğundan, bu gelirlerin anılan yönetmeliğe uygun olarak tahakkuk ve tahsil esaslarının belirlenmesi ve yapı ruhsat harcıyla birlikte tahsil edilmesinin sağlanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 5: İşletme Hakkının Devri Niteliğindeki Ödemelere İlişkin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılmaması

İşletme hakkının devri niteliğinde olan ve Katma Değer Vergisi (KDV) tahsilatı yapılan faaliyetlere ilişkin KDV'nin indirim konusu yapılmadığı tespit edilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde işletme hakkının devri niteliğinde olan ve Kurumun faaliyet konusu içerisine girmeyen ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmet ödemelerinin KDV'ye tabi olduğu; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının niteliğini anlatan 153'üncü ve işleyişini anlatan 154'üncü maddelerinde ise ilgili işlemden doğan KDV'nin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabında izlenmesi gerektiği ve bu hesabın çalışma usulü belirtilmiştir.

İşletme hakkının devri niteliğinde olan ödemeler olmasına rağmen 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının ve ilgili olan diğer hesapların bu işlemlere istinaden kullanılmadığı görülmüştür.

Belediyenin faaliyet konusu içerisine girmeyen ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri dolayısıyla indirmeye hak kazandığı KDV tutarlarının 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına, daha sonra ilgili diğer hesaplara kayıt edilmesi ve bu işlemler neticesinde de ilgili tutarların indirim konusu yapılması gerekmektedir.

BULGU 6: Sayıştay İlamları ile Hükme Bağlanan Kamu Zararlarının Tahsil Edilmemesi

Belediyenin 2007, 2008, 2009 ve 2015 yılı hesap ve işlemlerinin Sayıştay tarafından yargılanması sonucu tazmin hükmolunan ve 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına kaydedilen kurum alacaklarının sorumlularından tahsil edilmediği ve bu alacaklara ilişkin kanuni faiz tahakkuklarının yapılmadığı görülmüştür.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "İlamların infazı" başlıklı 53'üncü maddesine göre, Sayıştay ilamları kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirilir. İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur. İlamlarda gösterilen tazmin miktarı hüküm tarihinden itibaren kanuni faize tabi tutularak, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur.

www.balioglu.net

3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'un "Kanuni faiz" başlıklı 1'inci maddesinde, Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu'na göre faiz ödenmesi gereken hallerde, miktarı sözleşme ile tespit edilmemişse bu ödemenin %12 oranı üzerinden yapılacağı; Cumhurbaşkanının, bu oranı aylık olarak belirlemeye, %10'una kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya yetkili olduğu düzenlenmiştir.

Belirtilen Kanun maddesi kapsamında %12 olarak belirlenen faiz oranı, 19.12.2005 tarihli ve 2005/9831 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yıllık %9'a indirilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına ilişkin olarak "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 111'inci maddesinde, bütçe giderleri hesabına borç kaydı suretiyle ödenerek gerek yılı içinde, gerek yılı geçtikten sonra belgeler ve kayıtlar üzerinde yapılan incelemeler sonunda, fazla veya yersiz ödendiğinin anlaşılması üzerine Sayıştay ve mahkeme ilamları ile borç hükmolunan alacaklar ile alacağa ait faizin bu hesapta izleneceği belirtilmiştir. Ayrıca Sayıştay ve mahkeme ilamları ile tazmin hükmolunan alacaklara ait ilamda faizin başlangıcı hakkında hüküm varsa belirtilen tarihten, aksi takdirde karar tarihinden itibaren faize tabi tutulacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 112'nci maddesine göre ise, Sayıştay ve mahkemelerce tazmin hükmedilenler ile zamanaşımına uğratılan alacaklardan dolayı Sayıştay tarafından sorumluları adına tazmin hükmedilen tutarların 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına borç, tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmek üzere 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedilir. Diğer taraftan, bu hesapta kayıtlı alacaklar için tahakkuk ettirilen faiz tutarları 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Belediyenin geçmiş mali yıllarına ait kesinleşmiş Sayıştay ilamlarının olduğu ve bu ilamlar ile tazmin hükmolunan alacak tutarlarının sorumlularından henüz tahsil edilmediği görülmüştür. Aynı zamanda, söz konusu alacaklara yönelik herhangi bir faiz tahakkuku da yapılmamış olup 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının bu tutar kadar eksik olduğu tespit edilmiştir.

Sayıştay dairelerince yapılan hesap yargılaması sonucunda Belediyeye tebliğ edilen Sayıştay İlamlarının detayları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 9: Kesinleşen Sayıştay İlamları İle Tazminine Hükmedilen Kamu Zararı Tutarları

Sayıştay İlamının		İlamın Hüküm Tarihi	İlamın Tebliğ Tarihi	İlamın Kesinleştiği Tarih	Tahsil Edilmeyen Tazmin Tutarı (TL)	31.12.2020 Tarihine Kadar İşleyen Kanuni Faiz Tutarı (TL)	Toplam Alacak Tutarı (TL)
Yılı	Numarası						
2007	246	26.03.2009	6.10.2009	19.07.2011	40.706,71	43.140,19	83.846,90
2008	447	8.06.2010	22.11.2010	9.12.2014	56.558,07	55.402,57	111.960,64
2009	1283	15.05.2012	8.11.2012	1.04.2014	30.660,00	27.523,23	58.183,23
2015	213	19.01.2017	15.06.2017	19.01.2017	4.417,18	1.570,58	5.987,76
				Toplam	**132.341,96**	**127.636,57**	**259.978,53**

Yukarıdaki tabloda gösterildiği üzere 2007 yılına ait ilam 19.07.2011 tarihinde, 2008 yılına ait ilam 09.12.2014 tarihinde, 2009 yılına ait ilam 01.04.2014 tarihinde ve 2015 yılına ait ilam ise 19.01.2017 tarihinde Sayıştay Temyiz Kurulu kararları ile kesinleşmiştir. Buna rağmen ayrıntısı tabloda gösterilen toplam 132.341,96 TL'lik kesinleşmiş ilam hükmü halen sorumlularından tahsil edilmemiştir. Ayrıca tahsil edilmeyen tazmin tutarlarına ilişkin 2020 mali yılı sonuna kadar işlemiş olan 127.636,57 TL tutarındaki kanuni faizin de tahakkuk kayıtları yapılmamıştır.

Kesinleşmiş Sayıştay ilamlarının yasal süresi içerisinde infazının sağlanması üst yöneticinin görev ve sorumluluğunda olup, üzerinden uzun süre geçmiş olmasına rağmen henüz

tazmini sağlanmamış olan kamu zararı tutarlarının kanuni faizleri birlikte takip ve tahsilinin sağlanması gerekmektedir.

BULGU 7: Hakedişlerden Kesilen Asgari Ücret Destek Tutarlarının İlgili Kuruma Gönderilmeyip Emanetler Hesabında Bekletilmesi

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında çalıştırılmakta olan işçiler için Belediye Şirketine ödenen hakedişlerden, 2018 ile 2019 yıllarında asgari ücret destek kesintilerinin yapıldığı ancak bu kesintilerin ilgili muhasebe müdürlüklerine gönderilmeyip 333 Emanetler Hesabında bekletildiği görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 75'inci maddesinin birinci fıkrasında; 2018 yılında bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının, 2018 yılı Ocak ile Eylül ayları için Bakanlar Kurulunca tespit edilen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edileceği ve bu tutarın, İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacağı hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Aynı maddenin 9'uncu fıkrasında, 4734 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarların bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesileceği belirtilmiştir. Belediyeler 4734 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin (a) bendinde sayılan idareler arasında yer aldığından, belediyelerce asgari ücret destek kesintilerinin yapılması gerekmektedir.

Uygulamaya ilişkin olarak Sosyal Güvenlik Kurumunca yayımlanan 20.06.2018 tarih ve 2018/20 sayılı Genelge'nin "İhale Makamlarınca Destekten Yaralanan İşverenlerin Hakedişlerinden Yapılacak Kesintilere İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı 6.4'üncü maddesinde, asgari ücret desteğine ilişkin olarak daha önce yayımlanan genelgelerde hakedişten kesilen tutarlar veya emanete alınan tutarların, Sosyal Güvenlik Kurumunun "İdarelerce e-borç sorgulama" ekranından görülebileceği belirtilmiştir. Söz konusu destek tutarının, kesinleşmesinden sonra genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe

müdürlüklerinin, ilçelerde ise mal müdürlüklerinin banka hesaplarına aktarılması gerektiği düzenlenmiştir.

Asgari Ücret Destek Primi uygulaması, 5510 sayılı Kanun'a eklenen Geçici 78'inci madde ile 2019 yılında ve Geçici 80'inci madde ile 2020 yılında da uygulanmaya devam etmiştir. 5510 sayılı Kanun'un Geçici 78'inci maddesine dayanarak 2019 yılında Sosyal Güvenlik Kurumunca 2019/8 sayılı Genelge ve Geçici 80'inci maddesine dayanarak 2020 yılında 2020/10 sayılı Genelge çıkarılmıştır.

2019/8 sayılı Genelge'de, desteğin genel bütçeye gönderileceğine dair ayrı bir başlık bulunmamakla birlikte, "Tereddüt Edilen Hususlarla İlgili Başvuru Yapılması Gereken Kurum" başlıklı 8.5'inci maddesinde, kurum ve kuruluşların (işyerlerinin) 5018 sayılı Kanun'un eki I sayılı cetvele (genel bütçe kapsamındaki kuruluşlar içine) girip girmediği Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne, ihale makamlarının destek tutarına ilişkin hakedişlerden yaptıkları kesintilerin İşsizlik Sigortası Fonuna aktarılıp aktarılmayacağı, aktarılacaksa her ay mı yoksa yıl sonunda mı İşsizlik Sigortası Fonuna aktarılacağı gibi hususlardaki sorularına ilişkin başvuru merciinin Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü olduğu ve belirtilen hususlarda ilgili kurumlara müracaat edilmesi gerektiği düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Bu düzenlemelerden anlaşıldığı üzere, 2019 yılına kadar hakedişlerden kesilen asgari ücret destek tutarlarının kesinleşmesinden sonra genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerinin, ilçelerde ise mal müdürlüklerinin banka hesaplarına aktarılması; 2019 yılından sonra söz konusu kesintilerin İşsizlik Sigortası Fonuna aktarılıp aktarılmayacağı konusunda Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne müracaat edilmesi gerekmektedir.

Hakedişlerden kesilen ve 333 Emanetler Hesabında izlenen toplam 962.841,27 TL asgari ücret destek tutarının, 2018 yılına ait olan 380.082,87 TL'lik kısmının genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilçedeki mal müdürlüğüne aktarılması, 2019 yılına ait olan 582.758,40 TL'lik kısmının ise İşsizlik Sigortası Fonuna aktarılması için gerekli yazışmaların yapılması gerekmektedir.

BULGU 8: Kira Süresi Sona Eren Bazı Taşınmazların Ecrimisil Alınarak Kullandırılmaya Devam Ettirilmesi

Mülkiyeti Belediyeye ait olup kira süreleri sona eren 6 adet taşınmazın, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre ihale edilmeksizin ecrimisil karşılığında kullandırılmaya devam edildiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesinde; kamu idarelerine ait taşınmazlara ait kira sözleşmelerinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, işgal edilen taşınmaz malın idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülki amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği ve kira sözleşme bitim tarihi ile tahliye tarihi arasında ecrimisil alınacağı hüküm altına alınmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde; 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı ifade edilmektedir.

Belediyenin taşınmazlarının incelenmesi sonucunda; kira süreleri sona eren ve aşağıdaki tabloda ayrıntısı verilen 6 adet taşınmazın, tahliye edilmeyerek aynı kişilere aylık ecrimisil bedeli karşılığında kullandırıldığı tespit edilmiştir. Aylık olarak alınan ecrimisil bedelleri ise, aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere daha önce tahsil edilen aylık kira bedelinin altında belirlenmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 10: Ecrimisil Uygulanan Taşınmazlar Listesi

Sıra No	Adresi	İşyeri Mahiyeti	Ecrimisil Uygulamasının Başlangıç Tarihi	Son Tahakkuk Eden Aylık Kira Tutarı (TL)	Son Tahakkuk Eden Aylık Ecrimisil Tutarı (TL)
1	Solaklı Mah. Atatürk Cad. No:15/A Yüreğir/Adana	İşyeri	14.11.2017	120,00	67,00
2	Yavuzlar Mah. 4127 Sokak No:30 K:2 Yüreğir/Adana	Büfe	30.05.2017	674,08	500,00
3	Solaklı Cumhuriyet Mah. Eski Belediye Arkası Yüreğir/Adana	Baz İstasyonu	25.11. 2017	1.909,21	1.500,00
4	Solaklı Cumhuriyet Mah. Eski Belediye Arkası Yüreğir/Adana	Baz İstasyonu	11.12. 2016	2.535,83	1.500,00
5	19 Mayıs Mah. 1096 Sokak No:87 Yüreğir/Adana	Hayvan Satış Yeri	02.01. 2017	2.544,08	1.558,50
6	Çınarlı Mah. Ziyapaşa Bul. Tuncer Apt. 6/11 Seyhan/ADANA	Halı Saha	21.02.2017	4.373.09	3.494,95

Belediye mülkiyetindeki taşınmazlar ancak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda yer alan esaslar ve süreler dâhilinde ihale yapılmak suretiyle kiraya verilebileceğinden ve taşınmazların yönetiminde ecrimisilin uygun bir yöntem olmadığı değerlendirildiğinden bu uygulamaya son verilerek taşınmazların ihale yoluyla kiraya verilmesinin sağlanması gerekmektedir.

BULGU 9: Taşınır Mal Yönetim Süreçlerinin Etkili İşletilmemesi

Belediyede bazı dayanıklı taşınırlara taşınır kayıt yetkilileri tarafından sicil numarası verilmediği; bazı müdürlüklerde taşınır kayıt ve kontrol yetkilisinin atanmadığı, bazılarında ise taşınır kontrol yetkisi ile taşınır kayıt yetkisinin aynı kişide birleştiği; müdürlüklerce Tüketim Malzemeleri Defteri ve Dayanıklı Taşınırlar Defterinin tutulmadığı; kamu görevlilerinin kullanımına verilen taşınırlar için Taşınır Teslim Belgesinin düzenlenmediği; 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabından yapılması gereken taşınır çıkışlarında üç ay sınırına riayet edilmediği; taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmaları esnasında taşınır sayımlarının yapılmadığı ve taşınır mal yönetim hesabının oluşturulmadığı tespit edilmiştir.

A) Bazı Dayanıklı Taşınırlara Taşınır Kayıt Yetkilileri Tarafından Sicil Numarası Verilmemesi

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Dayanıklı taşınırların numaralanması" başlıklı 36'ncı maddesinden; giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verileceği ve bu numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan fiili ve fiziki incelemeler sonucunda; dayanıklı taşınırlara sicil numarası verilmediği tespit edilmiştir.

Söz konusu işlemin yapılmamasının taşınırların etkili, ekonomik, verimli, hukuka uygun olarak edinilmesi, kullanılması ve kontrolü bakımından sorun teşkil edeceği ve taşınır yönetim hesabının verilememesine neden olacağı düşünülmektedir. Bundan hareketle, dayanıklı taşınırlara sicil numarasının verilmesi ve taşınır kod sisteminin oluşturulmasının sağlanması gerekmektedir.

B) Taşınır Kayıt ve Kontrol Yetkilisinin Atanmaması ve Taşınır Kontrol Yetkisi ile Taşınır Kayıt Yetkisinin Aynı Kişide Birleşmesi

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri" başlıklı 6'ncı maddesinde; taşınır kayıt yetkililerinin yeterli bilgi ve niteliklere sahip personel arasından görevlendirilmesinin gerektiği, ihtiyaç duyulması halinde birden fazla harcama biriminin taşınır kayıtlarının bir taşınır yetkilisi tarafından yürütülebileceği, taşınır kontrol yetkililerinin, harcama yetkililerince, taşınır kayıt yetkilisinin yapmış olduğu kayıt ve işlemleri kontrol etmek üzere yardımcılarından veya bunların bir alt kademesindeki yöneticileri

www.balioglu.net

arasından görevlendirileceği, personel yetersizliği nedeniyle taşınır kontrol yetkilisi görevlendirilemeyen harcama birimlerinde bu görevin harcama yetkilisi tarafından yerine getirileceği ve taşınır kontrol yetkilisi ile taşınır kayıt yetkilisi görevinin aynı kişide birleşemeyeceği belirtilmiştir. Maddenin devamında ise taşınır kayıt yetkililerinin ve taşınır kontrol yetkililerinin görev ve sorumlulukları sıralanmıştır.

Taşınır kayıt yetkililerinin ve taşınır kontrol yetkililerinin atanması Yönetmelik'te sıralanan görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi açısından gereklidir. Ayrıca taşınır kontrol yetkililerinin taşınır kayıt yetkililerinin yapmış olduğu kayıt ve işlemleri kontrol etme görevlerinin bulunması nedeniyle söz konusu görevlerin farklı kişilere verilmesi gerekmektedir.

Belediyece bu alanda yapılan görevlendirmeler incelendiğinde; bazı müdürlüklere henüz taşınır kayıt ve kontrol yetkilisinin atanmadığı ve söz konusu müdürlüklerde taşınır kontrol yetkilisi görevinin harcama yetkilisi tarafından yapılmadığı, bazı müdürlüklerde ise taşınır kontrol yetkilisi ile taşınır kayıt yetkilisi görevinin aynı kişide birleştiği tespit edilmiştir. Söz konusu durum İdarenin taşınır mal yönetiminde risklerin bulunduğunu göstermektedir.

www.balioglu.net

C) Müdürlüklerce Tüketim Malzemeleri Defteri ve Dayanıklı Taşınırlar Defterinin Tutulmaması

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Defterler" başlıklı 9'uncu maddesinde; Tüketim Malzemeleri Defterinin tüketim malzemelerinin kayıtlarını, Dayanıklı Taşınırlar Defterinin ise dayanıklı taşınırların kayıtlarını takip etmek için kullanılması gerektiği belirtilmiştir.

İdarenin uygulamada tüketim malzemelerine ve dayanıklı taşınırlara ilişkin herhangi bir defter tutmadığı, Taşınır Hesap Yönetim Cetvelinde yer alan dayanıklı taşınır listesi ile fiili fiziki denetim sonucu tespit edilen dayanıklı taşınırların birbiri ile uyumlu olmadığı görülmüştür. Söz konusu durum İdarenin taşınır mal yönetiminde risklerin bulunduğunu göstermektedir.

D) Görevlilerin Kullanımına Verilen Taşınırlar İçin Taşınır Teslim Belgesinin Düzenlenmemesi

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Belge ve cetveller" başlıklı 10'uncu maddesinde; kara taşıtları ve iş makineleri ile demirbaş, makine ve cihazların kamu görevlilerinin kullanımına verilmesinde Taşınır Teslim Belgesinin düzenleneceği belirtilmiştir.

Belediyede bu madde hükmüne riayet edilmediği ve görevlilerin kullanımına verilen taşınırlar ve taşıtlar için Taşınır Teslim Belgesi düzenlenmediği görülmüştür. Söz konusu durum İdarenin taşınır mal yönetiminde risklerin oluşmasına neden olabilmektedir.

E) 150 İlk Madde Ve Malzeme Hesabından Yapılması Gereken Taşınır Çıkışlarında Üç Ay Sınırına Riayet Edilmemesi

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi" başlıklı 30'uncu maddesinde; kullanılmış tüketim malzemelerinin onaylı listelerinin üç ayı geçmemek üzere muhasebe birimlerine gönderilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Belediyeye ait 31.12.2020 tarihli Birleştirilmiş Veriler Defterinin incelenmesi sonucunda; 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabından üç aylık dönemler itibarıyla yapılması gereken çıkışların Haziran ve Eylül ayları sonu itibariyle müdürlük bazında toplu olarak yapıldığı ve Yönetmelik'te belirtilen üç ay sınırına riayet edilmediği görülmüştür.

F) Taşınır Kayıt Yetkililerinin Görevlerinden Ayrılmaları Esnasında Taşınır Sayımlarının Yapılmaması

www.balioglu.net

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler" başlıklı 32'nci maddesinde; taşınır sayımlarının taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmalarında, yıl sonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda yapılacağı belirtilmiştir.

Ancak yıl içerisinde görevlerinden ayrılan taşınır kayıt yetkilileri olmasına rağmen herhangi bir taşınır sayımının yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu durum İdarenin taşınır mal yönetiminde risklerin oluşmasına neden olabilmektedir.

G) Belediye Tarafından Taşınır Mal Yönetim Hesabının Oluşturulmaması

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınır mal yönetim hesabı" başlıklı 34'üncü maddesinde; Taşınır mal yönetim hesabının, Kanunun kaynakların kullanılması ve yönetilmesi konusunda harcama birimi ve harcama yetkililerine yüklediği sorumluluğun gereği olarak taşınır kayıt ve işlemlerinin usulüne uygun yapılıp yapılmadığının harcama yetkilisi tarafından kontrol ve denetimine esas olmak üzere taşınır kayıt yetkilisi tarafından harcama birimleri itibarıyla hazırlanacağı ve taşınır kontrol yetkilisince kayıt ve belgeler ile mali tablolara uygunluğunun kontrol edilerek imzalanacağı hükme bağlanmıştır. Maddenin devamında ise; Taşınır mal yönetim hesabında; önceki yıldan devredilen, yılı içinde giren, çıkan ve ertesi yıla

devredilen taşınırlar ile yılsonu sayımında bulunan fazla ve noksanların gösterileceği belirtilmiştir.

Taşınırların fiziki durumunun mali tablolarla karşılaştırılması bakımından hazırlanması gereken taşınır mal yönetim hesabının Belediyenin kullanmış olduğu muhasebe programının yetersizliği nedeniyle hazırlanamadığı görülmüştür.

Taşınır mal yönetimiyle ilgili olarak sıralanan bu tespitler, taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesi, kullanılması, kayıt ve kontrol altına alınmasında mevcut sistemin yeterli güvence sağlamadığı; ilgili yasal düzenlemeler ve iyi yönetim ilkeleri doğrultusunda bu sistemin güçlendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 10: Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İmtiyaz Hakkının İhale Edilmeksizin ve Bedelsiz Olarak Kullandırılması

Belediyenin ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesi imtiyaz hakkının ihale yapılmadan ve herhangi bir bedel alınmadan çevre lisansına sahip bir firmaya kullandırıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmanın belediyenin yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütülür denilmektedir.

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinde ise belediyelerin ambalaj atığını toplamak veya toplattırmak, bu iş için toplama ayırma tesisi kurmak veya kurdurmak, işletmek veya işlettirmek konularında görevli ve yükümlü olduğu belirtilmiş olup 26'ncı maddesinde ise atık toplama işleminin hangi esaslara göre yapılacağı düzenlenmiştir.

Taraflar arasında akdedilen ve 09.06.2017 – 09.06.2020 tarihlerini kapsayan "Yüreğir Sınırları İçinde Geri Dönüşümü Mümkün Olan Ambalaj Atıklarının Kaynağında Ayrı Toplanması, Taşınması, Ayrıştırılması Mevcut Atıkların Ekonomiye Kazandırılması ve Değerlendirilmesi İşi" sözleşmesinin 11'inci maddesinde aynen; *"Yüklenicinin hakkı sona erdiğinde söz konusu ambalaj atıkları toplama hakkı resmen sona erer."* denilmektedir.

Belediyenin ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesi imtiyaz hakkının, 2017 yılında yapılan ihale ile 3 yıllığına Çevre ve Şehircilik Bakanlığından çevre lisansını almış olan özel bir firmaya devredildiği, ilgili firmanın imtiyaz hakkı kullanma süresi 09.06.2020 tarihinde sona ermesine rağmen Temizlik İşleri Müdürlüğünün 03.06.2020 tarih ve 90614838-180 sayılı yazısı ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na ve firmayla yapılan sözleşmeye aykırı olarak imtiyaz hakkı kullanma süresinin uzatıldığı belirlenmiştir.

Ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesi imtiyaz hakkının özel bir firmaya devrinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihale yoluyla yapılması gerekmektedir.

BULGU 11: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Ücretlerinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Belediyenin yetki alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip edilmediği ve tahsilatının gerçekleştirilmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Geçiş hakkı" başlıklı 22'nci maddesinde; geçiş hakkının; elektronik haberleşme hizmeti vermek amacıyla, her türlü elektronik haberleşme alt yapısını ve bunların destekleyici ekipmanlarını, kamu ve/veya özel mülkiyete konu taşınmazların altından, üstünden, üzerinden geçirme ve bu alt yapıyı kurmak, değiştirmek, sökmek, kontrol, bakım ve onarımlarını sağlamak ve benzeri amaçlarla söz konusu mülkiyet alanlarını bu Kanun hükümleri çerçevesinde kullanma hakkını kapsadığı ifade edilmiştir. Aynı Kanun'un 25'inci maddesinde ise; geçiş hakkı sağlayıcısı ile işletmeci arasındaki sözleşmenin mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşulu ile serbestçe yapılabileceği belirtilmiştir.

Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik'in "Geçiş hakkı ücretleri" başlıklı 9'uncu maddesinde; geçiş hakkı sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücretinin, yine bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi Üst Sınırları Tablosunda belirtilen fiyatları aşamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu Tarife Tablosu incelendiğinde, Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve büyükşehir belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler ile

büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler olmak üzere farklı tarifelerin belirlendiği, başka bir ifadeyle ilçe belediyelerinin sorumluluğunda olan yerlerde söz konusu ücretlerin ilçe belediyeleri tarafından alınacağı anlaşılmaktadır.

Yönetmelik hükümlerine göre belediyeye ait taşınmazlar üzerinden elektronik haberleşme hizmetini sunmak isteyen işletmecilerin geçiş hakkı için belediyeye başvuruda bulunarak anlaşma yapması ve bu Yönetmelik'te belirtilen tutarı aşmamak üzere belirlenen geçiş ücretinin anlaşmada gösterilmesi gerekmektedir. Ancak Belediye tarafından geçiş hakkı ücretlerine yönelik herhangi bir tarife cetveli belirlenmediği ve bu gelire ilişkin herhangi bir tahakkuk veya tahsilat işlemi yapılmadığı görülmüştür.

Belediye sınırı ve mücavir alanı içerisinde olan yerlerden geçen telekomünikasyon altyapı ve şebekeleri için bir geçiş hakkı bedelinin belirlenmesi ve işletmecilerden bu geçiş haklarıyla ilgili belirlenen bedellerin tahsilatının yapılması gerekmektedir.

BULGU 12: Belediye Meclis Üyesi ve Personeline Bazı Hizmetlerin İndirimli Olarak Sunulması

www.balioglu.net

Belediye personeli ve meclis üyelerine indirimli olarak kreş ve gündüz çocuk bakım evi hizmeti sunulmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü ve 15'inci maddelerinde belediyenin görev ve sorumlulukları ile yetki ve imtiyazlarını mahalli müşterek nitelikte olması şartıyla kullanabileceği, 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde de üretilen mal ve hizmet bedellerinin işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife olarak sunulamayacağı düzenlenmektedir.

Belediye Meclisi tarafından alınan 06.11.2019 tarih ve 29912836-301.05-61 sayılı 2020 Mali Yılı Ücret Tarifesinin belirlendiği kararda; kreş ve gündüz çocuk bakım evi hizmet bedelinin aylık KDV dahil 300,00 TL olduğu, Belediye Meclisi Üyeleri ve Belediye çalışanlarının çocukları için ise bu tutarın KDV dahil 275,00 TL olarak uygulanacağı belirtilmiştir.

Yüreğir Belediyesi 2020 Mali Yılı Ücret Tarife Cetveli ile belediye personeli ve meclis üyelerine indirimli olarak kreş ve gündüz çocuk bakım evi hizmeti sunulması yasal düzenlemelere aykırı olup, herhangi bir kişi veya kuruma özel fiyat tarifesi uygulamalarının sonlandırılması gerekmektedir.

BULGU 13: Yevmiye Defterinde Boş Yevmiyeler Bırakılması ve Geçmişe Yönelik Kayıt Yapılması

Yevmiye kayıtlarının müteselsil sıra takip etmediği; bazı yevmiye numaralarının mükerrer kullanıldığı, geriye dönük yevmiye kaydı yapıldığı ve boş yevmiye numaralarının bulunduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü, "Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni" başlıklı 44'üncü ve "Kayıt yanlışlıklarının düzeltilmesi" başlıklı 503'üncü maddelerinde; muhasebe işlemlerinin yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak ve sıra atlanılmadan kaydedilmesi, her bir işleme ayrı bir yevmiye numarası verilmesi, yevmiyelerin alt kod olmadan tek bir numara ile kaydedilmesi ve muhasebe kayıtlarında herhangi bir değişikliğin yeni bir muhasebe kaydıyla yapılması gerektiği hükme bağlanmıştır.

www.balioglu.net

Belediyenin muhasebe kayıtları incelendiğinde;

- 1318, 5907, 5954 ve 6369 numaralı toplamda 4 yevmiye numarasının farklı tarihlerdeki muhasebe işlemleri için eğik çizgi (/) işareti eklenerek mükerrer olarak kullanıldığı ve aynı zamanda geriye dönük muhasebe kaydı yapıldığı,
- 3228, 5128, 7184, 9794, 9991, 10759-10798 arası ve 11772 numaralı toplam 46 adet yevmiyede geriye dönük olarak muhasebe kaydı yapıldığı,
- 8042, 11102-11201 arası toplam 101 adet boş yevmiye numarası bulunduğu tespit edilmiştir.

Belediyenin muhasebe kayıt sisteminin bu şekilde geriye dönük işlem yapmaya izin vermesi, sistemde boş yevmiyelerin bulunması, yevmiye kayıtlarının sonradan silinmesi veya bazı yevmiyelerin atlanarak müteselsil sıra kuralının uygulanmaması, muhasebe sisteminin ve bu sistemin ürettiği mali tabloların güvenilirliğini olumsuz etkilemektedir.

Muhasebe kayıt sisteminin ürettiği verilerin güvenilirliğini güvence altına almak amacıyla muhasebenin temel ilkelerine ve yasal düzenlemelere aykırılık teşkil eden bu tür uygulamalara yer verilmemesi ve sonradan tespit edilen eksik ya da hatalı kayıtların muhasebe ilkeleri ve ilgili yasal düzenlemelere uygun olarak düzeltilmesi gerekmektedir.

BULGU 14: Muhtelif İhtiyaçların Parçalara Bölünerek Doğrudan Teminle Karşılanması

İhale yapılmak suretiyle karşılanması gereken bazı mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, herhangi bir ihale usulü uygulanmaksızın ve parasal limitlerin altında kalmak amacıyla parçalara bölünerek doğrudan temin yöntemiyle temin edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun *"Temel ilkeler"* başlıklı 5'inci maddesinde; idarelerin bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu ve bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usullerinin temel usuller olduğu belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Aynı Kanun'un *"Doğrudan temin"* başlıklı 22'nci maddesi (d) bendi kapsamında yapılacak alımlar için parasal sınırlar öngörülmüştür. Kamu İhale Tebliği'ne göre; 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde 2020 yılı için belirlenen parasal limit, büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idareler için 97.008,-TL (Doksanyedibinsekiz Türk Lirası)'dir.

Konuya ilişkin olarak Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5'inci maddesinde; 4734 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, doğrudan temin usulü için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle doğrudan temin usulüyle temininin, 4734 sayılı Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil edeceği ve bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı belirtilmiştir.

2020 yılı içerisinde detayları aşağıdaki tabloda gösterilen farklı mahiyetteki toplam 4.408.622,04 TL (KDV Hariç) tutarındaki alım, Kamu İhale Tebliği'nde belirlenen parasal sınırın altında kalmak suretiyle kısımlara bölünmüş ve ihale yapılmadan aynı firmalardan temin edilmiştir. Bu durum 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkelerinden olan; saydamlığı,

rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını olumsuz etkilemektedir.

Tablo 11: Doğrudan Temin Usulüyle Parçalara Bölünerek Yapılan Alımlar

Yevmiye No	Alımın Niteliği	Ödenen Tutar (KDV Dahil) (TL)	Ödenen Tutar (KDV Hariç) (TL)	Parçalara Bölünen Toplam Alım Tutarı (KDV Hariç) (TL)
10362	Bilişim Malzemesi Alımı	82.637,76	70.032,00	164.297,00
10363		111.232,70	94.265,00	
10684	İnşaat Malzemesi Alımı	112.902,40	95.680,00	191.855,00
10687		113.486,50	96.175,00	
10692	Bilişim Malzemesi Alımı	63.009,64	53.398,00	251.617,50
10693		101.190,90	85.755,00	
10694		82.617,11	70.014,50	
10695		50.091,00	42.450,00	
11373	Tanıtım Yapılması İşi	103.347,94	87.583,00	180.135,40
11374		109.211,83	92.552,40	
11446	Bilişim Malzemesi Alımı	109.248,18	92.583,20	169.957,00
11454		91.301,08	77.373,80	
11590	Yol Yapım İşi	109.740,00	93.000,00	454.225,00
11591		88.500,00	75.000,00	
11592		112.395,00	95.250,00	
11593		112.808,00	95.600,00	
11594		112.542,50	95.375,00	
11870	Araç Malzemesi Alımı	64.815,04	54.928,00	166.144,00
11871		61.874,48	52.436,00	
11992		69.360,40	58.780,00	
1251	Bilişim Malzemesi Alımı	30.473,50	25.825,00	121.570,00
1252		33.140,30	28.085,00	
1253		14.903,40	12.630,00	
1254		64.935,40	55.030,00	
3426	Bilişim Malzemesi Alımı	60.990,65	51.686,99	103.890,99
3427		61.600,72	52.204,00	
3871	Bakım, Onarım ve Tadilat Yapılması İşi	82.759,30	70.135,00	253.835,00
3875		108.855,00	92.250,00	
3879		107.911,00	91.450,00	
3960	Reklam, Tanıtım ve Bilgilendirme Amaçlı	108.621,36	92.052,00	271.680,00
3961		109.301,04	92.628,00	
4003		102.660,00	87.000,00	

www.balioglu.net

	Hizmet Alım İşi			
5527	Bilişim Malzemesi Alımı	87.029,72	73.754,00	250.941,00
5528		98.337,66	83.337,00	
5529		110.743,00	93.850,00	
8373	Giyim Malzemesi Alımı	106.200,00	90.000,00	180.000,00
8374		106.200,00	90.000,00	
9043	Reklam, Tanıtım ve Bilgilendirme Amaçlı Hizmet Alım İşi	107.219,52	90.864,00	362.483,05
9044		109.685,72	92.954,00	
9045		102.033,48	86.469,05	
9046		108.791,28	92.196,00	
9420	Yapım İşi	113.575,00	96.250,00	698.116,10
9421		88.500,00	75.000,00	
9423		67.673,00	57.350,00	
9424		85.196,00	72.200,00	
9425		20.060,00	17.000,00	
9426		71.095,00	60.250,00	
9427		52.805,00	44.750,00	
9428		106.200,00	90.000,00	
9588		113.752,00	96.400,00	
9600		104.921,00	88.916,10	
9796	Bilişim Malzemesi Alımı	84.720,46	71.797,00	166.150,00
9797		111.336,54	94.353,00	
9807	Araç Malzemesi Alımı	47.554,00	40.300,00	141.445,00
9808		59.855,50	50.725,00	
9809		59.495,60	50.420,00	
9815	Yapım, Bakım ve Onarım İşi	111.805,00	94.750,00	280.280,00
9816		107.804,80	91.360,00	
9817		111.120,60	94.170,00	
Toplam Alım Tutarı(KDV Hariç)				**4.408.622,04 TL**

İhtiyaçların karşılanmasında parasal sınırların altında kalmak amacıyla parçalara bölme uygulamasının sonlandırılması, ihtiyaçların ihale yöntemiyle karşılanmasına öncelik verilerek ihale ilkelerine ve hukuka uygun olmayan uygulamalardan kaçınılması önem taşımaktadır.

BULGU 15: Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında Yasal Sınırın Uygun Görüş Alınmadan Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21 ve 22'nci maddeleri kapsamında doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan mal ve hizmet alımlarında, bütçeye bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unun Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadan aşıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde; bu Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerinin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadıkça aşılmayacağı ifade edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendinin uygulanmasına ilişkin açıklamalar" başlıklı 21'inci maddesinde; kurumların pazarlık usulü (21/f) ve temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar hariç olmak üzere doğrudan temin usulü (22/d) ile yapacakları alımların, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aşmaması gerektiği belirtilmiştir. Söz konusu %10'luk oran hesaplanırken, kamu kurum ve kuruluşlarının yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarının dikkate alınacağı ve mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı hesaplanacağı hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Uygulamada bu sınırlamalara riayet edilmediği ve Kamu İhale Kurulunun görüşü alınmadan ya da uygun görüş alınan tutar aşılmak suretiyle alım yapıldığı tespit edilmiş olup, 2020 yılında 21/f ve 22/d kapsamında gerçekleştirilen mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödenek tutarları, yapılan harcamalar ve yasal sınırın üzerine çıkılarak yapılan alım tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 12: Parasal Limitler Kapsamında Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarına Ait Ödenek ve Harcama Tutarları

Alım Türü	2020 Yılı Net Ödenek Toplamı (TL) (A)	22/d ve 21/f Kapsamında Kullanılabilecek Ödenek Oranı (%) (B)	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılabilecek Harcama Tutarı (TL) (C)=(A*B)	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı (TL) (D)	Gerçekleşen Oran (%) (E)=(D/A)*100	Aşılan Tutar (TL) (F)=(D – C)
Mal Alımı	58.851.827,66	16,85*	9.916.532,96	32.447.993,37	55,14	22.531.460,41
Hizmet Alımı	111.885.091,06	10	11.188.509,11	17.545.331,35	15,68	6.356.822,24
					Toplam	**28.888.282,65**

* Belediyenin 09.06.2020 tarih ve 54184835 - 494 sayılı yazısı ile mal alımlarına yönelik %10'luk yasal limitin aşılması için Kamu İhale Kurumuna başvuruda bulunmuş ve 17.06.2020 tarih ve 2020/DK.D-150 numaralı Kurul Kararı ile mal alımları için bütçeye bu amaçla konulan ödenek tutarının %16,85'inin aşılmaması şartıyla uygun görüş verilmiştir.

2020 mali yılı bütçesine hizmet alımı için konulan net ödenek tutarı 111.885.091,06 TL'dir. Temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar

hariç olmak üzere, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapılan hizmet alımlarının toplam tutarı ise 17.545.331,35 TL'dir. Söz konusu verilere bakıldığında, parasal limitler dahilinde yapılan hizmet alımlarının idarenin bütçesine bu amaçla konulan ödeneğinin %15,68'i oranında gerçekleştiği tespit edilmiştir. Net ödenek tutarının %10'u 11.188.509,11 TL olup, yıl içerisinde parasal limitler dahilinde yapılmış olan hizmet alımlarının 6.356.822,24 TL'lik kısmı Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan gerçekleştirilmiştir.

2020 mali yılı bütçesine mal alımı için konulan net ödenek tutarı 58.851.827,66 TL, Kamu İhale Kurulunca verilen limit artışı kararı sonucu net ödenek tutarının %16,85'lik kısmı ise 9.916.532,96 TL'dir. Temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılan konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar hariç olmak üzere, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapılan mal alımlarının toplam tutarının ise 32.447.993,37 TL olduğu görülmüştür. Söz konusu verilere bakıldığında, parasal limitler dahilinde yapılan mal alımlarının idarenin bütçesine bu amaçla konulan ödeneğinin %55,14'ü oranında gerçekleştiği tespit edilmiştir. Dolayısıyla yıl içerisinde parasal limitler dahilinde yapılmış olan mal alımlarının 22.531.460,41 TL'lik kısmı Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan gerçekleştirilmiştir.

www.balioglu.net

Mal ve hizmet alımları için bu amaçla bütçede yer alan yıllık toplam ödenekler dikkate alınarak, her bir alım için %10 oranının aşılıp aşmadığının kontrol edilmesi ve %10 oranının aşılması zorunluluğu söz konusu ise alım yapılmadan önce Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınması gerekmektedir.

BULGU 16: Yasal Süre Sınırlamasına ve İhale Usulüne Uyulmadan Kiraya Verilen Taşınmazlara İlişkin Kira Sözleşmelerinden Bir Bölümünün Feshedilmemesi

Belediye lehine irtifak hakkı tesis edilen Hazineye ait bazı taşınmazların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile ve 10 yıllık bir süre için kiraya verilen taşınmazlardan birine ait kira sözleşmesi, ihalenin hukuka uygun olmadığı gerekçesiyle feshedilmesine rağmen aynı nitelikteki diğer üç adet taşınmaz kiralamasına ait sözleşmelerin sözleşmelerinin feshedilmediği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "İlkeler" başlıklı 2'nci maddesinde, bu Kanun'un yürütülmesinde ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu belirtilmiştir.

"İhalelerde kapalı teklif usulünün esas olduğu" başlıklı 36'ncı maddesinde, bu Kanun'un 1'inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu düzenlenmiştir.

Aynı Kanun'un istisnai yöntem olarak düzenlediği, "Pazarlık usulü ile yapılacak işler" başlıklı 51'inci maddesinin (g) bendinde ise, "kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi" denilmek suretiyle, bu fıkra kapsamında pazarlık usulüne hangi koşullarda başvurulabileceği açıklanmıştır.

Belediyenin taşınmaz kayıtlarında, Belediye tarafından yeni yatırımlar yapılmak amacıyla Mili Emlak Genel Müdürlüğü ile yapılan protokol gereği Hazineye ait Karşıyaka Mahallesi 780 ada 28 parselde bulunan 75.472 m^2'lik taşınmaz üzerinde 24.12.2015 tarihinden itibaren Belediye lehine 30 yıl süreli irtifak hakkı tesis edildiği görülmüştür. Hazineye ait 780 ada 28 parselde bulunan 75.472 m^2'lik taşınmaz, ifrazen taksim yoluyla 780 ada 45 parsel 26.653,62 m^2 ve 780 ada 48 parsel 48.818,38 m^2 olarak tapuda Belediye lehine irtifak hakkı tescil edilmiştir.

www.balioglu.net

Belediye, Devletin özel mülkiyetinde olup kendisine irtifak hakkı tesis edilmiş olan bu taşınmazı kısımlara bölerek, Belediye Meclisinin 06.11.2015 tarih ve 66 sayılı Kararı ile 08.03.2018 tarih ve 18 sayılı Kararı'na istinaden 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile kiraya vermiştir. Söz konusu kısımlar kiraya verilirken, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda belirlenen esas usul olan "kapalı teklif usulü" ile ihaleye çıkılması gerekirken buna uyulmamıştır.

Nitekim Hazineye ait 780 ada 45 parsel 26.653,62 m^2'lik taşınmaz içerisinde bulunan Bahçe Alanı, Sosyal Tesis ile Seyir Kulesinin işletilmesine dair 20.03.2019 tarihinde yapılan kiralama ihalesine ait sözleşme, 08.05.2019 tarih ve 135 sayılı Encümen Kararı ile iptal edilmiştir. Söz konusu Encümen Kararında; ihalede açıklık ve rekabet ortamının sağlanmadığı, davet usulüyle adrese teslim ihale yapıldığı, 2019 mahalli idareler genel seçimlerinden hemen önce ihale yapılarak 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 67'nci maddesinin ihlal edildiği, 2886 sayılı Kanun kapsamında yapılan ihalede esas usul olan kapalı teklif usulü yerine mevzuata aykırı olarak Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile kiraya verildiği şeklindeki gerekçeler, sözleşme iptali işlemine dayanak gösterilmiştir.

08.05.2019 tarih ve 135 sayılı sözü edilen Encümen Kararı ile İdare, 2019 yılında gerçekleştirmiş olan söz konusu ihalelerin mevzuata aykırılığını açıkça kabul etmiştir. Nitekim söz konusu iptal işlemi kiracı tarafından idari yargıya da taşınmış ve Belediyenin iptal işleminin haklı olduğu yargı mercilerince de karara bağlanmıştır. Buna rağmen iptal edilen ihale ile aynı tarihlerde yapılan ve aynı mevzuata aykırı usul ve işlemler çerçevesinde gerçekleştirilen diğer ihalelere ait sözleşmeler Belediye tarafından iptal edilmemiştir.

Devletin özel mülkiyetinde bulunan ve Belediye tarafından 10 yıl süre ile kiraya verilen söz konusu taşınmazlara ilişkin detaylı bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 13: Belediyece Kiraya Verilen Hazine Taşınmazları

Belediye Lehine İrtifak Hakkı Tesis Edilen Hazine Taşınmazları	Belediye Tarafından Kiraya Verilen Hazine Taşınmazlar	Taşınmazın İçerisinde Bulunan Tesisler	İhale Tarihi	Sözleşme Tarihi	İhalenin Durumu
780 ada 45 parsel 26.653,62 m²	10.901,62 m²	• Bahçe Alanı • Sosyal Tesis • Seyir Kulesi	20.03.2019	25.03.2019	İptal Edilmiştir*
	15.752,00 m²	• 2 adet Kapalı Halı Saha • 1 adet Açık Halı Saha • 2 adet Tenis Kortu • 1 adet Kafeterya	22.03.2019	25.03.2019	Geçerliliği Sürmektedir
780 ada 48 parsel 48.818,38 m²	39.235,29 m²	• İdari Bina • 2 adet Jakuzi • 3 adet Kaydırak • Kamelya • Basket Sahası • Su Oyunları İçerisinde • Bulunan Havuzlar • Dinlenme Alanları • Soyunma Odası • Sağlık Kabini vb.	20.03.2019	29.03.2019	Geçerliliği Sürmektedir

www.balioglu.net

	1.014,50 m^2	• Lokanta	27.03.2019	28.03.2019	Geçerliliği Sürmektedir
*Yapılan ihale 08.05.2019 tarih ve 135 sayılı Encümen kararı ile iptal edilmiştir.					

Encümen Kararında ifade edildiği ve yargı kararı ile de tescil edildiği üzere Belediye lehine irtifak hakkı tesis edilmiş olan Hazineye ait taşınmazların 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendinde belirtilen pazarlık usulü ile ve 10 yıllık sürelerle kiraya verilmesi hukuka uygun olmayıp, henüz iptal edilmeyen üç adet kira sözleşmesinin de feshi yoluna gidilerek ilgili taşınmazların hukuka uygun yöntem ve koşullarla ihale edilmesi gerekmektedir.

BULGU 17: Belediyenin Mülkiyet ve Tasarrufu Altında Bulunan Bazı İşyerleri İçin Kiralama Yöntemine Gidilmesi Yerine İşgal Harcı Alınması

Belediyenin mülkiyet ve tasarrufu altında bulunan bazı işyeri niteliğindeki taşınmazlarının 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa uygun olarak kiralama ihalesi yapılmadan İşgal Harcı karşılığında kullandırıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun; 1'inci maddesi ile belediye mülkiyet ve tasarrufundaki taşınmazların ancak bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği, 64'üncü maddesi ile belirli istisnalar haricinde, kiraya verilecek taşınmazların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı ve taşınmazların üçüncü kişilere kiralanması işlemlerinin ise aynı Kanun'un 35'inci maddesinde sayılan ihale usulleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiği hüküm altına alınmaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesi uyarınca, belediyeye ait taşınmazların üç yıldan fazla süre ile kiralanmasına karar vermek yetkisi belediye meclisine; aynı Kanun'un 34'üncü maddesi uyarınca, söz konusu taşınmazların süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek yetkisi ise belediye encümenine verilmektedir. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 52'nci maddesinde ise, belediye sınırları içinde bulunup da yine aynı maddede tahdidi olarak sayılan yerlerin herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi durumunda İşgal Harcı alınacağı belirtilmektedir.

Yapılan incelemede Belediye tarafından İşgal Harcı tahakkuk ettirilen 135 adet işyeri niteliğindeki taşınmazların birçoğunun Belediyenin mülkiyet ve tasarrufunda olduğu anlaşılmıştır.

Belediyenin mülkiyet ve tasarrufundaki taşınmazların ancak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda yer alan esaslar ve süreler dâhilinde ihale yapılmak suretiyle kiraya verilebileceğinden ve İşgal Harcı alınması taşınmazların kiraya verilmesinde geçerli bir yöntem olmadığından, Belediye mülkiyet ve tasarrufunda bulunan işyerlerinin mevzuat hükümleri çerçevesinde kiraya verilmesi gerekmektedir.

BULGU 18: Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği Hükümleri Gereği İdareye Aktarılması Gereken Payın Tahsil Edilmemesi

Asansör muayene kuruluşundan tahsil edilmesi gereken periyodik kontrol ücreti idare payının takip ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyelerin Yetkileri ve İmtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin (s) bendine göre; belediye sınırları içerisinde, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak belediyelerin yetkisindedir.

www.balioglu.net

Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin "Periyodik kontrol ücretinin belirlenmesi" başlıklı 10'uncu ve "Periyodik kontrol ücretinin tahsili" başlıklı 23'üncü maddelerine göre; A tipi muayene kuruluşunca tahsil edilip ilgili idareye aktarılacak pay, idarenin karar organı tarafından, periyodik kontrol ücretinin azami %10'u kadar belirlenmektedir. Belediyelerde karar organı Belediye Meclisi olduğundan söz konusu pay Belediye Meclisi tarafından belirlenmektedir.

Belediye ile Türk Standartları Enstitüsü arasında konusu idare sınırları içerisindeki asansörlerin periyodik bakımının yapılması olan protokolün, 07.02.2020 tarihli 29912836-301.05-19 sayılı Meclis Kararı doğrultusunda yetki verilen Belediye Başkanı tarafından imzalandığı görülmüştür.

Türk Standartları Enstitüsü ile 11.02.2020 tarihinde imzalanan Asansör Muayene İşbirliği Protokolü'nün "*Ücretler*" başlıklı 9'uncu maddesinde; *"İlgili idare payı periyodik kontrol hizmet bedelinin %10 olup, 1'er aylık periyotlarla ... hesaba yatırılacaktır."* denilmektedir. Bu hükme göre Türk Standartları Enstitüsü'nün, asansörlerin periyodik muayeneleri sonucu elde ettiği hasılatın %10'unu aylık periyotlarla Belediyeye yatırması gerekmektedir.

Uygulamada söz konusu idare payının yıl içinde bir kez yatırıldığı ve yatırılan payın ocak ayına ait olduğu 05.03.2020 tarihli 2306 numaralı muhasebe işlem fişi ve eklerinin incelenmesi neticesinde görülmüştür. Diğer aylar için ise herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

Belediyenin imzalanan söz konusu protokolün gereklerinin yerine getirilmesini temin etmek ve gelir kayıplarına sebebiyet vermemek amacıyla gelir payının takip ve tahsiline yönelik işlemlerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 19: Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi Tarafından Aktarılması Gereken Çevre Temizlik Vergisi Paylarının Zamanında Aktarılmaması Sonucu Oluşan Gecikme Zamlarının Takip ve Tahsil İşlemlerinin Yapılmaması

Adana Su ve Kanalizasyon İdaresince (ASKİ) belediye ve mücavir alan sınırları içerisindeki konutlar üzerinden tahsil edilen Çevre Temizlik Vergisi paylarının zamanında aktarılmaması sonucu oluşan gecikme zamlarının takip ve tahsil işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre temizlik vergisi" başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinde; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanan çevre temizlik vergisinin 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edileceği düzenlenmiştir. Mezkûr maddenin devamında; su ve kanalizasyon idareleri büyük şehir dâhilindeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde ödeyeceği, su ve kanalizasyon idarelerinin tahsil ettiği vergiyi veya gecikme zammını yukarıda belirtilen süre içinde ilgili belediyeye yatırmamaları durumunda, bu tutarların 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Gelirlerin toplanması sorumluluğu" başlıklı 38'inci maddesinde; kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları hükme bağlanmış; 5393 sayılı Belediye

Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin (f) bendinde ise belediye başkanı "belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek" le özellikle görevli ve yetkili kılınmıştır.

Bu düzenlemelere rağmen uygulamada;

- 2018 yılına ait toplam 3.003.092,43 TL Çevre ve Temizlik Vergisi payının bir kısmının 2020 yılında gecikmeli olarak ödendiği ve söz konusu paya ilişkin olarak toplam 406.745,19 TL gecikme zammı tatbik edilmesi gerektiği halde Belediye tarafından herhangi bir gecikme zammının tatbik edilmediği,
- 2019 yılına ait toplam 3.497.846,66 TL Çevre ve Temizlik Vergisi payının Belediyeye 2020 yılının çeşitli tarihlerinde gecikmeli olarak parça parça ödendiği ve söz konusu paya ilişkin olarak toplam 687.371,29 TL gecikme zammı tatbik edilmesi gerektiği halde Belediye tarafından herhangi bir gecikme zammının tatbik edilmediği,
- 2020 yılında toplam 4.916.885,07 TL Çevre ve Temizlik Vergisi payı tahakkuk ettiği, bu tutarın 3.280.777,37 TL'sinin gecikmeli olarak ödendiği ve söz konusu paya ilişkin olarak toplam 444.631,12 TL gecikme zammı tatbik edilmesi gerektiği halde Belediye tarafından herhangi bir gecikme zammının tatbik edilmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

Yapılan Çevre ve Temizlik Vergisi payı tahsilatlarının bir kısmının gecikme zammı olarak tahsil edilmesi gerektiği halde, tahsilatların tamamının anapara olarak alındığı ve muhasebe kayıtlarına bu şekilde yansıtıldığı anlaşılmıştır.

ASKİ tarafından Belediyeye aktarılması gereken ÇTV payının zamanında aktarılmaması nedeniyle oluşan gecikme zamlarının takip ve tahsil işlemlerinin yapılmaması Belediyenin gelir kaybına uğramasına neden olmaktadır. Belediyenin gelir kaybına uğramaması adına ASKİ tarafından aktarılan ÇTV paylarının tahsilat işlemlerinin mevzuatta belirtilen süreler dâhilinde yapılması, zamanında yapılmayan tahsilatlara ise gecikme zammı tatbik edilmesi gerekmektedir.

BULGU 20: Kamu İdarelerinden Alınan Proje Yardımlarının Bütçe Hesaplarıyla İlişkilendirilmemesi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Çukurova Kalkınma Ajansından alınan şartlı bağış mahiyetinde olan proje yardımlarının kurum bütçesiyle ilişkilendirilmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde kamu geliri; "Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi,

pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler" şeklinde tanımlanmıştır.

Anılan Kanun'un "Bütçe ilkeleri" başlıklı 5'inci maddesinde; bütçenin, kamu malî işlemlerinin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlayacağı, tüm gelir ve giderlerin gayri safi olarak bütçelerde gösterileceği, belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesinin esas olduğu, bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlığın esas alınacağı ve kamu idarelerinin tüm gelir ve giderlerinin bütçelerinde gösterileceğine ilişkin hükümler yer almaktadır. Ayrıca aynı Kanun'un "Bağış ve yardımlar" başlıklı 40'ıncı maddesinde, kamu yararına kullanılmak üzere kamu idarelerine yapılan şartlı bağış ve yardımların bütçede açılacak bir tertibe gelir kaydedileceği belirtilmektedir.

www.balioglu.net

1.996.849,10 TL'si Çevre ve Şehircilik Bakanlığından Sıfır Atık Projesi kapsamında, 1.672.000,00 TL'si ise Çukurova Kalkınma Ajansından Sosyal Girişimcilik kapsamında olmak üzere toplam 3.668.849,10 TL proje yardımı alınmış, ancak bu tutarlar bütçeyle ilişkilendirilmemiştir. Söz konusu projelerin gerçekleştirilmesi için yapılan toplam 3.136.716,08 TL tutarındaki harcama da, alınan şartlı bağışın bütçeyle ilişkilendirilmemesinden dolayı, bütçe gideri olarak değerlendirilmemiştir. Bu durum Belediyenin mali tablolarında 800 Bütçe Gelirleri ile 805 Gelir Yansıtma Hesaplarının 3.668.849,10 TL, 830 Bütçe Giderleri ile 835 Gider Yansıtma Hesaplarının ise 3.136.716,08 TL eksik olarak yer almasına sebebiyet vermiştir.

Belediyenin tüm gelir ve giderlerinin bütçesinde ve mali tablolarında gösterilmesi yasal bir zorunluluk olup aynı zamanda mali tablolarının ilgili döneme ilişkin tüm mali işlem ve faaliyetlerini içermesi, doğru, tam ve güvenilir bilgi sunması açısından önem arz etmektedir.

BULGU 21: Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı İle İlişkili Nazım Hesapların Kullanılmaması

165 Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabıyla doğrudan ilişkili 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı, 901 Bütçe Ödenekleri Hesabı, 906 Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler Hesabı ve 907 Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesaplarının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 906 Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler Hesabının işleyişini anlatan 430'uncu maddesi ve 907 Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabının işleyişini anlatan 432'nci maddesinde; mahsup dönemine aktarılan avans ve kredi işlemi mevcut ise bu işlemle bağlantılı olarak 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabının, 901 Bütçe Ödenekleri Hesabının, 906 Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler Hesabının ve 907 Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabının kullanılması gerektiği belirtilmektedir.

İş avans ve kredisi mahiyetindeki 552.794,32 TL tutarındaki işlem 165 Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabına kayıt edilmesine rağmen bu hesapla bağlantılı olarak ilgili nazım hesaplara herhangi bir kayıt yapılmamıştır.

Mali tabloların doğru bilgi sunmasını sağlamak amacıyla bilanço dip notlarında yer alan, muhasebenin bilgi verme ve izleme fonksiyonunu yerine getiren nazım hesapların tam ve doğru şekilde muhasebeleştirilmemesi, muhasebenin yönetim ve denetim aracı olma fonksiyonunu zayıflatmaktadır. Bu sebeple ilgili nazım hesapların kullanımı gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Madde Numaralarının Bulunması	2016	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus; Raporun "Diğer Bulgular" bölümünde, "Bulgu 13: Yevmiye Defterinde Boş Yevmiyeler Bırakılması ve Geçmişe Yönelik Kayıt Yapılması" olarak yer almıştır.
Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği Gereğince Ambalaj Atıklarının Toplanması İçin Yetki Verilen Şirketlerden Herhangi Bir Bedel Alınmaması	2016	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus; Raporun "Diğer Bulgular" bölümünde, "Bulgu 10: Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İmtiyaz Hakkının İhale Edilmeksizin

www.balioglu.net

			ve Bedelsiz Olarak Kullandırılması" olarak yer almıştır.
Kiraya Verilen Taşınmazların Kira Sürelerinin Sona Ermesine Rağmen Tahliye Edilmeyerek Ecrimisil Karşılığı Kiralamaya Devam Edilmesi	2016	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus; Raporun "Diğer Bulgular" bölümünde, "Bulgu 8: Kira Süresi Sona Eren Bazı Taşınmazların Ecrimisil Alınarak Kullandırılmaya Devam Ettirilmesi" olarak yer almıştır.
Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması	2016	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus; Raporun "Diğer Bulgular" bölümünde, "Bulgu 11: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Ücretlerinin Tahakkuk ve Tahsilatının

www.balioglu.net

			Yapılmaması" olarak yer almıştır.
Faaliyet Konusu Olmayan Giderlere İlişkin KDV'nin İndirim Konusu Yapılması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu edilen hususla ilgili olarak; denetim yılında faaliyet konusu ile ilgili olmayan mal ve hizmet alımlarında bütün kayıtların KDV dahil olarak yapıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net